

Nyhedsbrev oktober 2014

Så er efteråret over os og det er tid til refleksion over årets hidtidige aktiviteter i MUD, samt fremtidige tiltag. Det er derfor tid til et nyhedsbrev fra bestyrelsen i Museernes Udgravningsdata.

Den nye version af MUD

Den nye version af MUD, med de brugerønskede rettelser og en udvidet Excel-eksport, er endelig i drift. Vi håber meget, at de indførte tilføjelser kommer alle vores brugere til gavn.

Desværre har vi opdaget, at der ved indførelsen af den nye beretningsgenerator (dokx-format) har sneget sig nogle svagheder ind, som vi ikke havde tidligere. Det drejer sig om kopiering af tekst fra andre dokumenter (ex. C¹⁴-datering) ind i beskrivelsesfelterne i fund eller anlægslisten. Disse dokumenter kan indeholde skjulte formateringer, der har en uheldig indflydelse på den genererede beretning. Cowi arbejder på sagen og vi forventer at have løst problemet indenfor nær fremtid.

Ved åbning af det genererede beretningsdokument er Words stave- og grammatikkontrol slået fra. I den seneste brugervejledning til MUD står det forklaret, hvordan man igen slår stave- og grammatikkontrollen til.

"Kom i gang" - tilbud om hjælp

Vi kan i medlemsoversigten se, at enkelte medlemsinstitutioner stadig tøver med at tage MUD i brug i den arkæologiske dagligdag. Hvis dette skyldes en usikkerhed over "systemets" kunnen, er man altid velkommen til at kontakte bestyrelsen i MUD. Bestyrelsesmedlemmernes institutioner har tidligere afholdt introduktionsdage for enkelte museer, hvor det blev demonstreret, hvordan "systemet" kan virke i den arkæologiske dagligdag.

Endvidere kan man hos "MapInfo for den danske Museumsverden" købe kurser af én eller to dages varighed i brugen af MUD og kommunikationen med MapInfo. Så får man afprøvet den konkrete brug af systemet og kommer godt i gang med at lægge sine egne data op i MUD. Kurser kan bestilles på www.museernesmapinfo.dk

Udvikling - MUD, SARA, MapInfo og Trimble

Der arbejdes i øjeblikket på flere fronter indenfor IT-udviklingen af vores arkæologiske GIS-værktøjer. Vi vil her benytte MUD's nyhedsbrev til at orientere lidt om disse tiltag.

MUD og SARA (Fælles Museums IT)

D. 20. oktober blev der så officielt sat navn på det firma, der skal udvikle SARA. Det bliver det hollandske firma Axiell ALM, der vil basere udviklingen på deres standardsystem Adlib XPlus, som allerede er solgt til 1600 institutioner verden over og har 15.000 brugere i bl.a. Holland og England.

Som tidligere orienteret har vi i MUD sikret os, at det nye system kan rumme de data, vi allerede har i databasen med tekst, fotos, tegninger og rapporter. Det store spørgsmål for MUD-bestyrelsen bliver så, om det nye system også kommer til at rumme vores store mængder af Geodata. Som repræsentant for museernes behov for geodata og som MUD-repræsentant har styrelsen bedt vores bestyrelsesmedlem, Kristine Stub Precht, om at sidde med i SARAs Livlinegruppe. Gruppen mødtes første gang i foråret, og trækker for alvor i arbejdstøjet i uge 46, hvor der projektopstart.

Der kan læses mere om projektet på Kulturstyrelsens hjemmeside:

<http://www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/museer/museernes-arbejdsopgaver/registrering/projekt-sara/>

MUD bestyrelsen følger udviklingsarbejdet tæt, og vil bidrage til projektet, hvor det kan gavne. Men data og driftsikkerhed er vores topprioriteter, og SARA skal være i fuld og sikker drift, før vi flytter vores data endegyldigt. Det kommende år holder vi lidt igen med at bruge af vores udviklingsmidler, for at kunne stå rustet til en overflytningsfase af data fra vores server til SARA. Men føler vi os ikke sikre på driften af SARA har vi selv udviklingsplaner og midler til at kunne fortsætte driften. Der skal dog ikke herske tvivl om at vi imødekommer projektet SARA med positiv optimisme og håber oprigtigt, at vores geodata kan rummes på den måde, som vi har skitseret for projektleder, Henrik Jarl Hansen og produktejer, Kristine Hoff Meyer fra Kulturstyrelsen.

Geoteam, Trimble

Fra Steen Larsen, Geoteam, har vi modtaget følgende orientering om deres igangværende udvikling af en ny app til indmåling:

Opmåling af udgravningerne bliver lettere

Den digitale opmåling af din udgravning er en tidsrøver, og det bliver den ved med at være. Men nu er der hjælp på vej til Trimbles landmålingsinstrumenter, som sikrer en lettere og hurtigere initialisering og hjælp til at holde styr på dine koder og numre.

At indmåle anlæg og andre objekter på udgravningerne er fundamentet i vores dataindsamling, og tungen skal holdes lige i munden, når punkterne skal kodes, men omkring jul bliver det lettere. Arkæolog Carsten Risager fra Moesgaard Museum arbejder sammen med Geoteam om at udvikle en app, som er dedikeret arkæologer i felten. Fordi stort set alle danske museer arbejder med Trimbles udstyr til disse opgaver, er det den danske forhandler Geoteam AS, som sponsorerer udviklingen af den nye app.

Carsten Risager er ankermand på projektet, da han kender arbejdet i felten og samtidig ved, i hvilken form data bør samles:

”I fremtiden vil vi blive stillet overfor forskellige krav og opgaver, som vil udfordre de arbejdsmetoder, vi benytter i dag. Gennem snart mange år har vi indenfor dansk arkæologi gennemført en digitaliseringsproces, hvor det elektroniske opmålingsudstyr er blevet en uundværlig del af vores graveudstyr. Men mange af vores rutiner til at indsamle geografiske data på har ændret sig meget lidt gennem disse år. Nu kommer der så en tiltrængt opdatering af brugerfladen på landmålingscomputeren, en opdatering, der er direkte målrettet arbejdsgangen på udgravningen, fra start af opmåling til eksport af data til Map- eller ArkDigi.”

Ved Geoteam er det Jens Esbech, der arbejder med app'en, og han lover at lægge sig i selen for at have den klar før Nytår.

Målet med det fælles arbejde er at:

- det bliver hurtigere og enklere at registrere fund og anlæg.
- man kan hæfte noter og billeder på de enkelte positioner.
- data bliver indsamlet ensartet, så de bliver nemme at arbejde med efterfølgende, og så de let kan samkøres.
- undgå fejl og forskellige formater, som gør det omstændigt at arbejde videre med data.

Geoteam leverer udstyr som GPS- og totalstationer til museer.

Arkæologisk IT ved Århus Universitet

Som Carsten Risager har orienteret om ved flere lejligheder, så arbejdes der ved Århus Universitet på flere IT- projekter, der skal lette hverdagen for de gravende arkæologer. Projekterne er endnu ikke finansieret, men der ansøges ved Styrelsens udviklingspulje. Til dette nyhedsbrev har vi modtaget følgende foreløbig projektbeskrivelse fra Carsten:

Udvikling af en arkæologisk GIS- og sagsstyringsværktøjskasse i MapInfo til museerne.

Projektet skal:

- *Udvikle en brugerflade der samler mange forskellige museumsrelaterede MapInfo-værktøjer og giver let adgang til disse.*
- *Migrere eksisterende applikationer fra 32-bit MapInfo til 64-bit MapInfo, så programmet kan anvendes i både 32- og 64-bits miljøer*
- *Som minimum indlejre følgende applikationer: Grundkort og Sagsoprettelse udviklet af Carsten Risager og MapDigi og TjekProjektion af Tomas Hunniche*
- *Forsøge at opnå tilladelse til at indlejre nyttige trediepartsapplikationer, f.eks. Projektions Transformation*

- Indbygge valideringsværktøjer, der kan sikre en homogeniseret datastruktur i udgravningsdata og er tilpasset den kommende SARA database
- Kombinere udgravningsplaner og eksporterede MUD-data
- Eksportere sagsarealer i format, der kan importeres i Fund og Fortidsminder-databasen
- Indbygge søgefunktioner på fil- og tabelniveau
- Indbygge layoutfunktioner tilpasset museernes anvendelse

I bund og grund handler det om at få samlet nogle af de GIS-værktøjer, som museerne har liggende og gøre dem tilgængelige for alle. Er der derfor nogle museer, som har gode idéer til yderligere uundværlige funktioner/værktøjer, så er de meget velkomne til at kontakte Carsten Risager.

På bestyrelsens vegne, Mads Leen Jensen, *Formand*